

Vychází pro Hanušovice a místní části Hynčice nad Moravou, Potůčnick, Vysoké Žibřidovice, Žleb

Oslavy 30. výročí kina Mír Hanušovice

**Do kina za sedm korun - pouze u nás
od 7. do 12. května 2004!**

Vážení diváci, rádi bychom připomenuli, že k výročí našeho kina jsme pro Vás připravili pod záštitou Města Hanušovice a kulturní komise týden promítání v takovém rozsahu jako před 30 lety, ve stejné dny, v obvyklých časech a vstupném.

Oslavy začnou v pátek 7. 5. 2004 francouzským filmem NA PLNÝ PLYN, plným rychlých závodních aut, lásky a přátelství. V neděli budeme promítat pásmo kreslených pohádek pro děti PŘÍBĚHY CVRČKA A ŠTĚNÁTKA a ve večerním čase mohou diváci zhlédnout zlatým lvem oceněnou komedii NUDA V BRNĚ. V pondělí promítneme film nominovaný na Oscara s Aňou Geislerovou v hlavní roli ŽELARY. Tuto přehlídku filmů zakončíme ostře nabitou detektivní parodií MAZANÝ FILIP.

Pro diváky je připraveno několik překvapení.

-jš

(Více informací - Hanušovický Bubeník)

Jaro v polovině

Na počátku jara jsme slavili svátky velikonoční. Jsou to svátky pohyblivé, slaví se po prvním jarním úplňku Měsíce. Letos připadl na 5. duben. Bylo to pondělí, a tak jsme Velikonoc oslavili v následující neděli a pondělí – 11.-12. dubna.

Možno říci, že poslední třetina měsíce března a duben naplnily naše představy o dobrém a příznivém jaru. Mezi klady je třeba počítat, že jarní počasí umožnilo našim lyžařům prodloužit lyžařskou sezonu až do Velikonoc. Teploty v této době i v další části měsíce dubna se postupně zvyšovaly. Sníh roztával jen pozvolna, a tak se zamezilo vzniku povodní a voda z roztátého sněhu se mohla postupně vsakovat do půdy a zvyšovat hladinu v přehradách. Vláhový deficit z předcházejícího období byl odstraněn.

Vrátilo se již mnoho ptáků z teplých krajín. Pro zajímavost uvádím, že dne 6. dubna jsme mohli v Hanušovicích vidět pěnkavu.

A tak se dostáváme k počátku měsíce května, kdy má jaro za sebou již 6 týdnů. Slunce na počátku května vrcholí v pravé poledne středoevropského času nad 10. stupněm severní zeměpisné šířky a již jen 13,5 stupně mu zbývá do letního slunovratu. -jk

Ke Dni Matek

My, děti, kreslíme maminkám přání, porizujeme malé dárečky, ale neměly bychom jim projevat lásku po celý rok? Daly nám to nejcennější, život. I když si zrovna někdy „nesednete do vaty“, měli byste je ctít, protože mateřská láska je pravá, nefalšovaná a bezbřehá.

M. Wojeschová, 9. A

PŘIJĎTE K NÁM NAKOUPIIT!

**Zveme Vás do nově
otevřené prodejny
„SMÍŠENKA“ na ulici Hlavní
v Hanušovicích.**

**Cukr, mléko nakoupíte,
spoustu peněz ušetříte!**

placená inzerce

Zpráva o činnosti rady města

33. jednání – 15. 3. 2004

- schválila dohodu o vyrovnání ceny ZZS Šumperk z úprav objektu ZS Hanušovice
- schválila ukončení nájemní smlouvy s panem S. Raušem
- vzala na vědomí informaci o řešení veřejného WC v Hanušovicích
- schválila prominutí poplatku za odvoz TKO
- vzala na vědomí žádost o prodej pozemku pč. 1664, kú. Vysoké Žibřidovice, a uložila záměr prodeje vyvěsit na úřední desku, a poté předložit ZM ke schválení
- vzala na vědomí upozornění na zvýšení cen za služby v psím útulku Červená Voda a uložila prověřit potřeby útulku a dohodnout konkrétní pomoc
- schválila návrh na prominutí dluhu za nájemné na čp. 400, Hanušovice
- vzala na vědomí předložený program kulturního projektu Olomouckého kraje Žijme naplno a povinnosti Města Hanušovice
- schválila žádost o povolení výměny garážových vrat v domě čp. 400
- schválila poplatky za znečištění ovzduší
- schválila žádost o prominutí pokuty na základě doporučení stavebního odboru
- vzala na vědomí žádost o odprodej pozemku pč. 741/6 v kú. Hanušovice a doporučila záležitost znovu projednat po ověření vlastnictví
- schválila žádosti o prominutí poplatku za odvoz TKO
- projednala žádost o odprodej pozemku pč. 34, kú. Hanušovice

- projednala žádost o odprodej pozemků pč. 57/2 a 57/4, kú. Hanušovice, a doporučila ZM ke schválení po vyvěšení na úřední desce

34. jednání – 29. 3. 2004

- vzala na vědomí informace Olomouckého kraje o evidenci zemědělských podnikatelů
- uložila zajistit úhradu škodní události v plné výši Hanušovické obchodní s. r. o.
- schválila žádost o odpis pohledávek Hanušovické obchodní s. r. o.
- vzala na vědomí upozornění na havarijní stav budov ZŠ a uložila starostovi odpovědět
- vzala na vědomí žádost paní M. Brázdové
- schválila žádost o pronájem pozemků pč. 1278, 1487, 1279, 1491/1 a 1493/3, kú. Hanušovice,
- schválila dodatek ke smlouvě o nájmu ve Vysokých Žibřidovicích čp. 41
- schválila žádosti o prominutí poplatků za odvoz TKO
- schválila žádost o vyjádření k autobusové lince číslo 195102 Praha-Jeseník
- doporučila ZM ke schválení žádost o prodej parcely pč. 34 (ppk), kú. Hynčice
- neschválila žádost o prominutí poplatku ze vstupného FK Hanušovice
- vzala na vědomí volný byt č. 15 v čp. 183 - DPS
- schválila smlouvu o dílo s firmou Energotis, s. r. o. – projekt pro stavební povolení
- schválila navržené podmínky výběrového řízení na rekonstrukci tepelných rozvodů CZT Hlavní, připravené firmou Energotis, s. r. o.

Ukončení platnosti starších občanských průkazů do roku 2008

Změna zákona o občanských průkazech (č. 328/99 Sb.), obsažená v zákoně č. 53/2004 Sb., kterým se mění zákony související s oblastí evidence obyvatel, stanovila platnost občanských průkazů bez strojově čitelných údajů **nejpozději do 31. 12. 2008**. Jde zde o starší typy dříve vydávaných OP (typ knížka, růžová identifikační karta), které tak pozbudou závěrem roku 2008 platnosti, bez ohledu na to, že je v nich uvedena platnost bez omezení. Jejich platnost samozřejmě končí i před tímto datem, tj. podle data platnosti v nich uvedeném. Občané, kteří jsou držitelé těchto starších OP, si mohou již nyní požádat o vydání nového OP. Nařízením vlády budou ještě stanoveny lhůty pro postupnou výměnu OP podle doby jejich vydání.

Zákonem bylo rovněž omezeno zhotovování a vydávání občanských průkazů bez strojově čitelných údajů obecními úřady s rozšířenou působností. Toto bude napříště možné jen po předchozím souhlasu ministerstva, jestliže například dojde k technické závadě při zpracování průkazů ve státní tiskárně, která trvá déle než 7 dní, v důsledku některé z mimořádných událostí, nebo v případě potřeby vydání OP v době kratší 30 dní v souvislosti s výkonem volebního práva. Platnost takto mimořádně vydaných OP je zákonem omezena dobou 1 roku.

Protože držitelé starších OP bez strojově čitelných údajů je naprostá většina, je dobré **neodkládat vyřízení nového průkazu na poslední chvíli**. O vydání nového typu OP je proto prozíravé požádat s dostatečným časovým předstihem. **Výměna je osvobozena od správních po-**

platků. Zároveň s tím má občan možnost požádat o zapsání nepovinných údajů do OP – svého titulu, vědecké hodnosti či jména, příjmení a rodného čísla manžela a dětí do 15 let.

Při vyřizování žádosti o výměnu průkazu předkládá občan stávající OP, případně doklady prokazující změnu některého z údajů nebo zapsání nepovinných údajů (např. vysokoškolský diplom, rozsudek o rozvodu apod.). Dále musí být předložena **1 fotografie současné podoby** splňující požadavky na technické provedení – např. rozměry, čelní pohled, pozadí fotografie.

Lhůta pro zhotovení OP je do 30 dnů. Při podání žádosti má občan možnost požádat o převzetí nového průkazu na obecním úřadu pověřeném vedením matriky podle místa svého pobytu. Žádost za občana může předložit s doklady i jím pověřený zástupce, **vyhotovený OP je ale občan povinen převzít osobně.** Nemůže-li se občan dostavit k převzetí OP osobně, např. ze zdravotních důvodů, zabezpečí jeho předání obecní úřad s rozšířenou působností, v jehož správním obvodu se občan zdržuje.

- MěÚ

K prodeji

Dvoupokojový byt v přízemí o výměře 74 m² (včetně příslušenství podle listů vlastnictví). Týká se obytného domu čp. 205 Bohdíkov (místní část Aloisov) – do domu je provedena plynová přípojka.

Informace zájemcům budou poskytnuty: každý den po 15. hod., kontakt 737 266 000

placená inzerce

Volba povolání

„Práce je otec štěstí.“

Benjamin Franklin

Co připravujeme pro žáky osmých tříd v souvislosti s výchovným poradenstvím?

Ve dnech 6., 20. a 27. května 2004 se zúčastní žáci osmých tříd besedy na Úřadu práce v Šumperku, kde informační poradenské služby pro ně každoročně připravují své programy, jejichž cílem je během dvou vyučovacích hodin seznámit žáky s problematikou volby povolání. Poradce s dětmi diskutuje o důležitosti volby vhodného učebního nebo studijního oboru. Varuje před ukvapeným rozhodnutím bez vyhodnocení všech dostupných informací, které žáci mohou získat ve škole a na úřadu práce. Neuvážený postup může vést ke zklamání a v horším případě i k neúspěchu. Poradce také zdůrazňuje, že o volbě povolání plně rozhodují žáci s pomocí rodičů. Škola, přátelé nebo informační poradenské služby mohou dětem poradit, ale nemohou za ně rozhodnout.

Během besedy získávají žáci také informace o trhu práce, poslání úřadu práce, poradenských službách, povoláních, studijních a učebních oborech. Poradce také hovoří o tom, že cílem volby povolání je nalézt uplatnění v oboru, který si žák zvolí a na který se bude dalším studiem připravovat. Nejde však jen o uplatnění na trhu práce, ale také o pocit uspokojení z vykonané práce, kterou člověk dělá na základě své vlastní volby.

Snahou poradce je, aby žáci začali o své budoucnosti přemýšlet a položili si tyto otázky:

- 1) Získal jsem dostatek informací o vybraném povolání?
- 2) Bude mě toto povolání skutečně bavit?
- 3) Jaký je můj zdravotní stav? Budu schopen zvolenou práci vykonávat?
- 4) Jaké jsou mé schopnosti pro toto povolání?
- 5) Je o zvolené povolání na trhu práce zájem?
- 6) Kolik bude stát mé studium?
- 7) Na jakém typu školy získám vzdělání?

Poradce znovu zdůrazní, kde je možné hledat odpovědi na uvedený druh otázek. Připomene, že se žáci mohou poradit s výchovným poradcem. Mohou se také obrátit na informační poradenské služby, kde získají podrobné informace o povoláních, zdravotních požadavcích a potřebném vzdělání.

Co informační poradenské služby (IPS) nabízejí žákům základních škol?

Aby děti mohly posoudit, zda je bude zvolené povolání bavit a zda bude uspokojovat jejich představy, musí je nejprve dobře poznat. Na úřadu práce může zájemce podrobně prostudovat *mapy povolání*, pohovořit s poradcem pro volbu povolání a prostřednictvím *videokazet* nahlédnout do prostředí některých povolání.

Během besedy hovoří poradce také o *osobnostních předpokladech*, které mají na výkon povolání vliv (schopnosti, dovednosti, zájmy, temperament, city, motivace). Doporučují žákům, aby se nad svými schopnostmi zamysleli a porovnali je s požadavky na výkon povolání, které naleznou v již zmíněných mapách povolání. Pokud si žáci nejsou jisti, zda se na vybrané povolání hodí nebo zda stačí na náročnější studium, mohou s rodiči navštívit *pedagogicko-psychologickou poradnu*.

Při besedě se žáci často ptají na možnost uplatnění v konkrétních povoláních. Je proto důležité informovat je o *hlavních vý-*

vojových trendech na trhu práce, které se projevují ve vyspělých zemích. Vzhledem ke vstupu České republiky do EU je to téma velmi aktuální. Jde o to, aby si žáci uvědomili vztah mezi *úrovní vzdělání a uplatněním na trhu práce* a aby pochopili, že *čím vyšší vzdělání budou mít, tím snáze najdou zaměstnání*.

Vyšší vzdělání dává předpoklad k vyšší flexibilitě na trhu práce a snazšímu přeškolení na jinou práci. Žáci musí počítat i s tím, že během své profesní kariéry nebudou pracovat jen u jednoho zaměstnavatele a že si vývoj trhu práce možná vyžádá i *změnu jejich profese*. Na trhu práce se tedy uplatní lidé tvořiví, flexibilní, ochotní se celý život vzdělávat. *Celoživotní vzdělávání je jednou z podmínek úspěchu v zaměstnání*. V současné době se také výrazně *prodlužuje délka všeobecného vzdělávání*, které předchází vzdělání specializačnímu.

Dalším hlediskem při volbě povolání je, kolik zvolené studium bude stát. Do nákladů je třeba započítat stravné, náklady na případné ubytování a dopravu, případně školné na soukromých školách.

Během besedy poradce promítne žákům několik *videoklipů s ukázkami různých povolání*. Na titulech se většinou předem dohodne s vyučujícím, který již zájmy žáků zná. Dále poradce přinese žákům ukázky *map povolání*, vysvětlí jejich obsah a strukturu údajů. Závěr besedy je vyhrazen pro dotazy žáků a vyučujících a pro předání propagačních materiálů.

Besedy jsou účinnější, pořádají-li se v prostorách IPS. Děti totiž přicházejí do jiného prostředí a k předávaným poznatkům jsou vnímavější.

Vybrat si vhodné povolání tedy znamená:

- zhodnotit sám sebe
- poznat všechny klady a zápory profese
- porovnat sebehodnocení s požadavky profese
- nepřecenit ani nepodcenit osobní předpoklady
- mít zodpovědnost v rozhodování
- důležitý krok do světa dospělých
- zvolit si šťastnou cestu
- být žádaný a úspěšný ve své profesi.

Zodpovědnou volbu budoucího povolání přeje žákům 8. tříd

PaedDr. Vladka Židková, výchovná poradkyně školy

Květen

Na zahradách stromy pučí,
voda v potůčku jen hučí.
Na stromech cvrkají ptáčky,
z potoka vykukují ráčci.
Slavík lásku růží pje,
Majdalénka věnec věje.
Všechny milé dětské hrátky
neobejdou se bez zahrádky.
Monika Kučerová, 8. A

Den Matek

Na Den Matek všechno září,
maminka se pěkně tváří.
Děti chystají básničky,
pro své milé matičky,
aby se už něhnevaly,
za tu pětku, co včera dostaly.
Jana Vavrečková, 7. A

„Postavme hráz dobra proti násilí a šikaně“

heslo 1. celostátní konference ŠKOLNÍ ŠIKANOVÁNÍ

I naše Základní škola v Hanušovicích přijala pozvání Katedry pedagogiky s celoškolskou působností Pedagogické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci, České pedagogické společnosti v Olomouci a celostátního sdružení Společenství proti šikaně – na 1. celostátní konferenci na téma Školní šikanování, která se uskutečnila 30. března 2004 v aule Pedagogické fakulty UP v Olomouci.

Po slavnostním zahájení prof. PhDr. Miroslavem Chráskou, CSc., vedoucím Katedry pedagogiky s celoškolskou působností, následoval dopis ředitele Mezinárodní observatoře násilí ve školách prof. Erica Debarbieux, přednesený předsedou celostátního sdružení Společenství proti šikaně PhDr. Michalem Kolářem. Informace o mezinárodním výzkumném projektu podala prof. Magdalena Kohout, členka Evropské a mezinárodní observatoře násilí ve školách v Bordeaux, Francie.

Program setkání tvořily zajímavé referáty a příspěvky:

Zaslouží si to – provokuje (Renáta Ježková)

Zpověď oběti šikanování a její matky

(Tomáš Petrůj, Helena Petrůjová)

Pohled ředitele klánovické základní školy na šikanování

(Michal Černý)

Český speciální školní program proti šikanování (Michal Kolář – přední odborník na uvedenou problematiku, autor knihy *Bolest šikanování – uvádí, že podle výzkumu, který uskutečnil, je 41 % žáků na ZŠ šikanováno. Realizace tohoto projektu by snížila počet těchto dětí o 250 000 ročně.*)

Zkušenosti katedry pedagogiky PdF UP Olomouc a PdF UHK v přípravě studentů pro prevenci šikanování (Antonín Bůžek, Iva Juráčková)

Právní aspekty šikanování (Jan Michalík)

Po panelové diskusi zazněla v odpolední části tato podnětná vystoupení:

Proč vzniklo občanské sdružení Společenství proti šikaně?

(Vladka Kožuriková)

Šikana v ZŠ z pohledu rodičovské veřejnosti

(Emilie Petříková)

Zkušenosti z péče Pedagogicko-psychologické poradny Vyškov o oběti a agresory šikanování (Martina Pospíšilová)

Místo a role střediska výchovné péče v prevenci šikanování

(Jan Kaše)

Zkušenosti Střediska výchovné péče Hradec Králové z projektu Bezpečná třída (Martin Holeček, René Hůlek)

Dramatoterapie jako prevence proti šikanování u mladšího školního věku (Jana Zilcherová)

Policie a šikanování (Jitka Dolejšová, Marta Vlachová, Dagmar Žáková)

Průběh a jednání konference směřoval k tomuto závěru: pohlížet na vyřešenou šikanu jako na úspěch a kladně hodnotit školská zařízení a jejich ředitele, kteří se dovedou k jejímu výskytu veřejně přiznat, nepodceňují ji a ani kvůli pověsti své školy tento sociálně-patologický jev neskrývají. Preventivně se mu snaží předcházet v budování přátelských vztahů v třídních kolektivech a vytvářením podmínek pro příznivé sociální klima ve škole. K boji proti tomuto negativnímu jevu je nutné získat rodičovskou veřejnost, žáky, pedagogy i policii.

PaedDr. Vladka Žitková, účastnice 1. celostátní konference „Školní šikanování“ v Olomouci

Přehled fotbalových akcí ve školním roce 2003/2004

MINIKOPANÁ

Na podzim roku 2003 odehráli naši starší žáci (8.-9. třída) okrskové kolo v minikopaně, které pořádala ZŠ Hanušovice. Z celkového počtu čtyř škol (Hanušovice, Štítý, Bludov, Staré Město) dokázali naši kluci zvítězit a zajistit si tak postup do okresního finále, které se konalo 15. dubna 2004 na IV. ZŠ v Šumperku. V silně obsazeném okresním kole vybojovali naši kluci 3. místo. Tak jako starší kluci, se tohoto turnaje zúčastní i kluci mladší (6.-7.) třída. Nejdříve však musí úspěšně zvládnout okrskové kolo, které se bude konat na přelomu května a června. V případě úspěchu budou naši mladší kluci bojovat dále na okresním finále, které se koná opět na IV. ZŠ v Šumperku.

McDonalds CUP 2003/2004

Je to fotbalová soutěž určená pro žáky základních škol 1.-5. tříd.

Dále je rozdělena do dvou kategorií. Kategorie A (1.-3. třída) a kategorie B (4.-5. třída). Naše škola se zúčastní v této soutěži v obou kategoriích. První kategorie odstartuje 19. dubna 2004

okrskovým kolem. Druhá kategorie hraje o týden později opět okrskové kolo. Pokud budou obě dvě kategorie úspěšné v okrskových kolech, budou mít možnost bojovat dále v kolech okresních a pak v krajských.

Coca-Cola CUP 2003/2004

Je to opět fotbalová soutěž určená pro žáky základních škol a nižších gymnázií. V tomto turnaji se hraje dle pravidel velkého fotbalu a turnaj je rozdělen do určitých oblastí. Naše škola byla zařazena do jesenické skupiny. Turnaj se hraje vyřazovacím způsobem, tzn. v případě porážky družstvo do dalšího kola nepostupuje. Naši kluci dokázali porazit v prvním kole soupeře ze Starého Města v poměru 12:1! V dalším kole změří své síly naši borci se ZŠ Jeseník. V případě úspěchu postoupí naše škola do dalšího kola, ve kterém se utká s jinou školou z Jesenicka. Jestli budou naši kluci úspěšní a vyhrají celou skupinu, budou mít dále možnost bojovat s ostatními vítězi dalších skupin o účast na hlavním turnaji, kde se střetnou nejlepší školy z republiky.

Přejeme tedy všem mnoho sportovních úspěchů a co nejlepších výsledků. Poděkování patří panu Sedlákově z Podlesí za poskytnutí kvalitní hrací plochy a také firmě Vobus za zajištění dopravy.
ZŠ Hanušovice, T. R.

Proběhlo okresní kolo ve vybíjené dívce

Dne 6. 4. 2004 proběhlo na VI. ZŠ v Šumperku okresní kolo ve vybíjené dívce 4. a 5. tříd, do kterého postoupila po vítězství v okrskovém kole i děvčata z naší školy.

Našimi soupeři v okresním kole byly VI. ZŠ Šumperk, IV. ZŠ Šumperk, ZŠ Bohdík, ZŠ Mlýnská, Mohelnice, III. ZŠ Zábřeh a ZŠ Bludov. Naši školu reprezentovaly Nikola Jedličková, Nikola Šašurová, Jana Ščamburová, Pavla Dolečková, Veronika Úlehlová, Gabriela Janáková, Markéta Jílková, Eva Junková, Denisa Poláčková, Aneta Tóthová a Kristýna Šlechtová.

Dívky sehrály skvělou hru, postoupily do finále, ve kterém se utkaly s týmem dívek z Mohelnice. Zápas skončil nerozhodně a v nastaveném čase si děvčata sáhla na dno svých sil. Zabojovala, vyhrála a postoupila do krajského kola. Blahopřejeme a přejeme jim v něm hodně štěstí.

-ma

Požární ochrana očima dětí

Během měsíce března probíhala jako každý rok výtvarná soutěž pro děti pod názvem Požární ochrana očima dětí. Celkem bylo ve dvou kategoriích odevzdáno 71 prací, ze kterých bylo vyhodnoceno 10 výkresů v místním kole a 6 nejlepších postoupilo do okresního kola v Šumperku. Jednalo se o výtvarné práce těchto žáků: Hana Lenhartová, Markéta Jílková, Jaroslav Bobrowski, Dana Kovalčíková, Daniel Schwarzer a Kristýna Šlechtová.

Autoři všech oceněných prací byli pozváni k starostovi města, kde jim byly za přítomnosti ředitele školy a hasičů předány diplomy a věcné ceny.

Další práce budou vystaveny od 7. 5. 2004 do 19. 5. 2004 v Domě kultury v Hanušovicích. -af

Autoři všech oceněných prací

Soukromá elektroopravna ESPRO-Chuděj Jeseník

provádí opravy elektrospotřebičů
ve Vašich bytech:

- opravy chladniček a mrazniček
- opravy automatických praček
- opravy elektrických sporáků, el. bojlerů,
akumulačních kamen

Volete na tel. číslo **584 401 160**, Jeseník

Pracovní doba: 7.00-16.00 hod.

placená inzerce

Požární ochrana očima dětí

Muž v dlouhém vytahaném svetru se znuřeně potuluje po vesnici a hledá ve své samotě spřízněnou duši. Zčistajasna se rozezní melodie pohádky Princezna ze mlejna. Muž znejistí, zvoní mu kapsa – přesněji mobil. Svými zpocenými rukama vytáhne zvonící věc z kapsy a zmáčkne OK.

Z mobilu se ozve nervózní hlas: „Rychle, Pepo, panelák je v plamenech!“ Tak krátký rozhovor způsobil zvýšení adrenalinu v krvi. Pepa je dobrovolný hasič a k tomu velmi odhodlaný. Naskákal bleskově do uniformy a už běží ke zbrojnici, kde už je celá parta hasičů. Rozjeli se k místu požáru. V mžiku sešroubovali hadice, kterými už protéká silný proud vody. Hořelo ve sklepě, který se už topil v plamenech.

S vervou oheň uhasili zhruba za hodinu. Na místo dorazila policie. Vyšetřovala důvod požáru.

Na všechno přišel náhodou jeden z hasičů, když uviděl ty oči... Byly to oči dvou pubertáků, plné strachu a očekávání, co se stane? Bylo jasné, že požár způsobili oni dva. Ani nadpozemská síla by nestačila k tomu, aby je donutila k přiznání. Byli to srabové. Před kamarády tvrdili, že to udělali naschvál, aby se pobavili, jaké způsobí manévry. Opak byl pravdou. Ve sklepě, kde byli kouřit, byl uskladněný papír do sběru a nedopalek cigarety způsobil požár. Jeden z kámošů těch dvou měl přece jen rozum a oznámil, že to udělali oni. Většina dětí chtěla, aby kluci byli potrestáni co nejpřísněji. Nakonec museli uhradit částku za vymalování paneláku, bylo to sice drahé, ale zhářství v trestním rejstříku by bylo horší.

Slyším hodně malých kluků povídat si, že až vyrostou, že budou hasičem a budou lidem pomáhat. Z toho je čitelné, že hasiči musí mít srdce na pravém místě, jinak by ty děti k nim nevzhlížely jako k hrdinům. Pomáhají lidem i s nasazením vlastního zdraví, někdy i života. Zhasí vzplanuté lesy, pomáhají při haváriích, živelních pohromách, a jediné, kromě výplaty, kterou za svoji práci dostanou, jsou ty rozjasněné dětské oči, které k nim s úctou vzhlížejí...

Jana Neugebauerová, 9. A

Úklid odpadků v lese

Duha, Salix-SK Hanušovice, sobota 17. 4. 2004

Součástí naší činnosti je i ochrana přírody. Dlouhodobě plníme projekt ptačích budek. Dále jsme u příležitosti Dne země (z technických důvodů již v sobotu 17. 4. 2004 – s předstihem) posbírali odpadky kolem televizního zesilovače, a pak také v lese v prostoru severně nad zahrádkami blíže k depu.

Naplnili jsme pět velkých igelitových pytlů – a les je tak alespoň o trochu čistší.

Děkuji za spolupráci při zajišťování odvozu odpadků městu Hanušovice.

Vedoucí klubu M. Pecho

Výsledky regionálních kol Regionálního centra Sport pro všechny Šumperk

Výsledky volejbalových turnajů dvojic „130 let Pivovaru Holba, a. s. Hanušovice“
ze seriálu akcí „Holba tour 2004“ – 1. část

ŽENY

1. Penová, Penková (Zábřeh n/M)
2. Jánová, Žižková (Hanušovice, Staré Město)
3. Hájková Monika, Vokurková (Hanušovice, Raškov)

MUŽI

1. Molčan Jan, Macek (Hanušovice)
2. Kopřiva, Kopřiva (Střítež)
3. Mátych, Mátych (Hanušovice)

MIXY I.

1. Novák, Maixnerová (Rychnov nad Kněžnou)
2. Penkovi (Zábřeh n/M)
3. Matějovští (Nová Paka)

MIXY II.

1. Šalplachta, Žižková (Česká Ves, Staré Město)
2. Rychtář, Solnická (Slavkov u Opavy)
3. Votava, Jánová (Hanušovice)

Výsledky, propozice, fotografie, aktuality apod. na stránkách www.mu-hanusovice.cz

Ve dnech 20.-21. a 27.-28. 11. 2004 se uskuteční v Hanušovicích druhá část.

Halová kopaná

1. SPV Hanušováček B
2. SPV Hanušováček A
3. TJ Sokol Malá Morava

Florbal

1. TJ Olpa Jindřichov
2. SPV Hanušováček A
3. TJ Bohdík A

Přehlídka pódiových skladeb (postupující do krajského kola):

SPV Hanušováček
ZŠ Sněžník Staré Město
III. ZŠ Šumperk

Cenu pro autorku nejúspěšnější skladby získala Jiřina Čumbová z odboru SPV Hanušováček.

Její skladba byla hodnocena mezi nejúspěšnějšími i na krajské přehlídce.

Výbor SPV Hanušováčku děkuje všem členům za dobrou reprezentaci odboru, města i okresu na všech soutěžích.

Výprava SPV Hanušováček na okresní přehlídce v Šumperku.

Vodácká sezona začala!

SK Hanušovice a SPV Hanušováček nabízí možnost zapůjčení vodáckého vybavení (nafukovací kánoe Pálava, pádla, pumpa, vesty, házečí pytlíky, lodní pytle, neoprenové oblečení).

Informace na tel. 732 264 952 nebo internetových stránkách

www.mu-hanusovice.cz
v odkazech SK Hanušovice a SPV Hanušováček.

Vodácký zákoník práce

§ 1 Zadák má všechna práva, na rozdíl od háčka, který má právo pouze jediné (viz § 13).

§ 2 Právo zadáka je soubor norem, jejichž zachování lze vynutit mocí vyplývající z historického vývoje.

§ 3 Háček je vždy povinen.

§ 4 Háček je vždy vinen.

§ 5 Háček plní rozkazy svého zadáka bez přemýšlení, bez odmouvaní a rychle. Na případné povely cizích zadáků nesmí reagovat.

§ 6 Háček je povinen vláčet loď po vodě i souši.

§ 7 Háček je v případě *udělání* povinen svým počínáním nenarušovat záchranu lodí, držet se svého pádla a v případě, že zadákoví neohroží utonutí, zabezpečit, aby neutonul sám.

§ 8 Háček je povinen po *udělání*: odprosit zadáka a nabídnout mu posilující a uklidňující tekuté léky.

§ 9 Háček má přísný zákaz: sdružovat se s jinými háčky a vést nevhodné řeči o svém zadákoví. Styk s jinými háčky je povolen jen v případě plnění náročného fyzického úkolu, na který již sám nemá sílu.

(dokončení příště)

stránku připravil -pod

Vodácké názvosloví

VODA, sloučenina dvou atomů H a jednoho atomu O, jejíž chování je v některých případech zcela nevyzpytatelné.

ŘEKA, sjednocená množina kamene, bahna, šotoliny a ryb. V některých případech i háčků. (HÁČEK viz dále)

LOĎ, dopravní prostředek sloužící k přepravě osob, zboží a háčků po vodě.

ZADÁK neboli kormidelník, osobnost ovládající loď a háčka.

HÁČEK, biomasa umístěná na přídi lodi sloužící k jejímu dopřednému pohybu.

(pokračování příště)

ŽALUZIE

přes 50 barevných odstínů

Nabízíme žaluzie:

horizontální meziskelní 360,- Kč/m²
horizontální interiérové
vertikální látkové od 400,- Kč/m²

vertikální plastové nebo hliníkové (cena dle způsobu provedení) od 999,- Kč/m²

Dále provádíme:

servis žaluzií a prodej náhradních dílů
těsnění oken a dveří 38,- Kč/bm
(usazování silikonového těsnění do předem vyfrézované drážky)

V cenách je již zaúčtováno:
doprava, montáž, zaměření, DPH

Kontakt:

Radek Nožička
Hornická 35
788 32 Staré Město
mobil: 777 616 435

placená inzertce

Sociální komise informuje

Milí starší spoluobčané,

obracím se na Vás s prosbou. Ráda bych pro Vás připravila akce, na které byste se mohli těšit, činnosti, které by Vás bavily. Bohužel, neznám dost dobře Vaše představy, nevím, co by Vás zaujalo. Prosím Vás, pokud máte jakékoliv nápady pro své kulturní vyžití, dejte mi vědět. Vaše návrhy ráda přijmu a budu se společně se členkami sociální komise snažit pro Vás udělat všechno, co budu moci. Pomoc z Vaší strany uvítám.

L. Cikrytová, Hlavní 400, Hanušovice, tel. 583 231 686

Nákupní zájezd

Klodzko

Zájezd pořádá cestovní agentura VOBUS ve spolupráci se sociální komisí při Městském úřadě v Hanušovicích.

Termín: Úterý 18. 5. 2004

Odjezd: 6.00 hod. Hanušovice pošta
možnost nástupu na trase

Cena: 100,- Kč

V sobotu 27. března se uskutečnil tradiční Papučový ples

Děkuji všem vlastníkům či vedoucím hanušovických firem a prodejen, na něž jsme se se členkami sociální komise obrátily, za pěkné ceny do tomboly. Velmi si cením toho, že byli (až na jednu výjimku) velmi vstřícní a nelitovali i dost velkého vydání pro své starší spoluobčany. Těch se sešla na plese téměř stovka a při bohatém bufetu, domácích zákuscích, příjemné hudbě, bohaté tombole a krásném vystoupení tanečního souboru z Jindřichova určitě strávili hezké odpoledne.

Za sociální komisi, předsedkyně L. Cikrytová

Ohlédnutí za paní Evou Grosserovou

Před krátkým časem jsme se rozloučili s paní Evou Grosserovou. Byla to žena velmi aktivní, která vždy pomáhala lidem, hlavně těm starším.

Chceme jí ještě jednou poděkovat za její práci, a to jak v Zastupitelstvu města Hanušovice, tak i v sociální komisí našeho města.

Ještě jednou Ti, Evo, za vše děkujeme.

Petr Malchareczik, starosta města

Ohlasy, názory

Vážený zastupitelé.

V loňském roce jsem se na Vás obrátil s tím, že nejsem spokojen s prací úředníků MěÚ. Všem přítomným jsem dal rozmnožené materiály s poznámkou, že je nutné ústní doplnění.

Pan starosta však nedal možnost zastupitelům, aby se ke stížnosti vyjádřili (i když se demokracií všemožně ohání), ale vybral dva členy, které pověřil prošetřením se lhůtou 1 měsíce. Na dalším zasedání mi bylo sděleno, že se stížností zabývat nebudou, protože by to bylo tvrzení proti tvrzení.

Mám za to, že pan starosta, stavební odd. a oddělení právní neposkytli k šetření potřebné dokumenty. Odmítnutí bylo tak kategorické, že nemělo smyslu oponovat. Naskýtá se však možnost, že ze strany zastupitele není zájem o skutečný stav věci, jaké na MěÚ jsou. Dávám tedy zastupitelstvu další podklady.

Několikrát jsem poukazoval na to, že v právní přestupkové komisi nezasedá předepsaný počet členů (3, přičemž se zapisovatelka nepočítá), tak jak to určuje zákon za předsednictví osoby s právnickým vzděláním (Sbírka zákonů 200/1990, § 53/5) nebo osobou, která je ověřená zvláštní odborné způsobilosti (Sbírka 260/1991, § 2). Mám za to, že pan Zatloukal nemá oprávnění, protože protokoly ze dne 26. 5. a

19. 7. 2000 podepsal p. starosta. Na ostatních je nečitelná paraфа. Předsedající přest. komise by měl splňovat literu zákona a šetření, aby bylo objektivní nikoli subjektivní. Na mé připomínky mně bylo sděleno, že u soudu je také samosoudce. Jenže ve výše uvedených zákonech o samosoudci není ani slovo. Protiprávní jednání vedení města mi potvrdil i ochránce veřejných práv JUDr. O. Motejl.

Dále z jednání ze dne 28. 6. a 20. 12. 2000 jsem nebyl písemně seznámen s rozhodnutím komise. Ze dne 19. 7. 2000 jsem s rozhodnutím seznámen byl (podepsán starostou). Tak proč jednou ano, podruhé ne? To, že navrhovatelé mají být seznámeni, mám potvrzené OÚ ze dne 7. 1. 1999. Na předvolání právního oddělení ze dne 28. 6. 2000 byl mimo jiné předvolán p. M. Grivalský. S ním přestupková komise vůbec nejednala. Při jiném jednání si p. Zatloukal pozve osobu nezúčastněnou. Starostovo tvrzení, že je vše v pořádku, nechám bez komentáře. Zastupitelé a čtenáři si to musí přebrat.

Z. Vémola

Stejně tak ponechává vedení města bez komentáře názory pana Vémoly.

Historie města Hanušovice

část 109.

Národnostně smíšená manželství ve zdejších kraji na konci 19. století

Tak jako v celém kulturním a křesťanském světě, tak i ve zdejších kraji uzavírali lidé svazky manželské a přiváděli na svět potomstvo; nejen proto, aby bylo komu předat větší či menší, někdy i po staletí nahospodařený majetek, ale také pro zajištění svého stáří. I chudí manželé měli stejné cíle, ale potomkům mnohdy předali „pouze“ své jméno a chudobu.

Bylo by však nespravedlivé hledat v tehdejších svazku manželském pouze tyto důvody. Mladí lidé, tehdy stejně jako v době pozdější, a snad i dnes, toužili po lásce a správném citu. Stávalo se, že bohatý našel zalíbení v dívce chudé, či naopak, ale k oltáři je láska, byť opravdová, nikdy nedovedla. Bránily tomu nepsané majetkové zákony.

Nejinak tomu bylo u občanů české národnosti. I když na Hanušovicích působila také česká inteligence (duchovní správci, knížecí úředníci, podnikatelé aj.), převážnou část Čechů zde zastupovali dělníci, ať již zemědělství, či průmysloví v nově zakládaných podnicích. Ani v jejich případech při uzavírání manželství nehrála velkou roli národnost (konec 19. století) tak, jako majetkové poměry partnerů. Češi zde v tehdejší zemědělství zastávali práce sezonní, nádenické; mladí muži jako pacholci (čeledínové) a dívky jako děvečky u větších sedláků. Jak je ze známých patrné, tato společenská skupina uzavírala svazky manželské se sobě rovnými, o nějakém přiřazení či přivádění na statek, jako ostatně i mezi Němci, žádný dostupný záznam neexistuje.

Ve farní knize Vysokých Žibřidovic je zaznamenáno několik národnostně smíšených manželství.

Dne 25. září 1893 uzavřel Petr Řehák, tkadlec z Červeného Potoka, svobodný syn otce Řeháka, domkaře z Červeného Potoka, a matky Anny rozené Skalické, manželský svazek s Beatou, dcerou Vitalise Veita, domkaře z Nové Vsi (Vysoká), a Rosalie rozené Faulhammerové, dcery domkaře z Nové Vsi. Oba snoubenci byli katolického vyznání. Ohlášení byli natříkrát, 25. a 29. června a 2. července 1893.

Další smíšené manželství bylo ve vysokožibřidovickém kostele uzavřeno 16. srpna 1896. Do svazku manželského tehdy vstupoval Josef Scholz, železniční zaměstnanec z Vysokých Žibřidovic, svobodný syn Josefa Scholze, chalupníka z Vysokých Žibřidovic, a jeho manželky Theresie rozené Kargerové z Habartic. Jeho manželkou se stala Marie Lucie Janků, děvečka ve Vysokých Žibřidovicích, svobodná dcera Antonína Janků, domkaře z Českého Bohdíkova, a jeho ženy Johanny rozené Augustinové, dcery lesního dělníka. Snoubenci byli oba katolického vyznání. Ohlášky měli 26. července a 2. a 9. srpna 1896.

Další manželský svazek je pozoruhodný tím, že oba snoubenci pravděpodobně pocházeli ze smíšených manželství.

Jan Brix, pacholek z Křivé Vody (Krummwasser), svobodný syn Jana Brixie, mlynáře z Písařova, a jeho manželky Josefy, dcery výměnkáře Antona Wagnera z Písařova, si bral za manželku Magdalenu Matoušovou, děvečku z Waltersdorfu (Žleb), svobodnou dceru Antonína Matouše, obuvníka z Dolních Losin v Čechách (dnes Bořkovic), a jeho manželky Františky, dcery Johanna Seifertha, domkaře z Dolních Losin. Oba snoubenci byli katolického vyznání a po třech ohlášeních ve vysokožibřidovickém kostele, 16., 23. a 27. května, se konala svatba tamtéž dne 31. května 1897.

Smíšené manželství uzavřel také František Mazák, pacholek z Dolních Heřmanic, svobodný syn Vilema Mazáka z Hostic a jeho ženy Terezie rozené Karlické z Olešnice. Jeho nastávající se stala Magdalena Frömel, svobodná dcera Franze Frömla, domkaře v Nové Vsi (Vysoká), a jeho manželky Antonie rozené Karger z Vysokých Žibřidovic. Sňatek byl ohlášen 24. a 31. ledna a 2. února, obřad svatební proběhl 9. února 1897.

Uzavírání manželství nemajetných bylo asi pouze na základě vědomí, že do něho vstupují zdraví a pracovití lidé, schopní uživit budoucí rodinu. Je pravděpodobné, že je provázel krásný, vzájemný lidský cit – láska, o který byl mnohý z majetných ochuzen.

Šlězka Alois, nádeník z Komňátky, svobodný syn Františka Šlězky z Komňátky a jeho manželky rozené Všetickové, si bral za manželku Karolinu Harbich, svobodnou dceru Josefa Harbicha, nádeníka z Nové Vsi (Vysoká) a jeho manželky Magdaleny, dcery domkaře z Habartic. Ohlášení jejich sňatku bylo 2., 9., a 16. května, svatba se konala 23. května.

Pro názornost si uveďme jeden sňatek patřící do skupiny majetnějších.

Gustav Langer, svobodný syn Franze Langera, dědičného rychtáře ve Vysokých Žibřidovicích, a jeho manželky Karoliny, dcery Josefa Klametha, sedláka z Křivé Vody, si bral za manželku Marii Röttel, svobodnou dceru Johanna Röttela, sedláka z Vysokých Žibřidovic, a jeho manželky Theresie, dcery Johanna Scholze, sedláka z Rapotína.

Svatba se konala 9. června 1895 ve farním kostele ve Vysokých Žibřidovicích.

Prameny: Farní kniha V. Žibřidovic

48.	7/12	Fleischer Leivara, fähigverarbeiteter in der fähigen...	1892.	14.
56.	22/6	Heinrich Alois, lediger, minderefähiger...	1897.	

Záznam z farní knihy sňatků, jak jej pořídil v říjnu 1899 český farář Martin Macek, působící toho času ve farnosti Vysoké Žibřidovice.

Pozvánka

Při příležitosti oslav 40. výročí založení Zahrádkářského svazu v Hanušovicích pořádá výbor ZS v sobotu 29. května 2004 pro své členy a jejich známé

PŘÁTELSKÉ POSEZENÍ

Posezení se bude konat na osadě Nad Nádražím na místě zvaném „Na Otočce“ od 14 hod. Na akci nebude chybět dobré jídlo a pití, k dobré náladě přispěje svým dílem i country kapela z České Třebové. Srdečně zve výbor ZS.

Jubilea

**V měsíci květnu 2004 oslaví
svá významná životní výročí
tito naši spoluobčané:**

- 90 let** paní Anna Coufalová,
80 let paní Květoslava Růžičková,
75 let paní Květoslava Kozáková a pan Ludvík Křivánek,
70 let paní Magdalena Macková,
65 let paní Edita Havelková a Ladislava Homolová,
60 let paní Jana Peterová a pánové Miloslav Diviš a Karel Fetka,
50 let paní Mária Urbanová a Věra Nezdařilová a pánové Karel Tesař, Petr Fiedler, Hainz Muroň, Miroslav Trnka, Petr Šor a Slavomír Basler.

Blahopřejeme!

Vážení jubilanté, pokud nesouhlasíte s uveřejněním Vašeho jubilea v některém z dalších čísel Hanušovických novin, sdělte tuto skutečnost vždy do 15. dne předcházejícího měsíce (do uzávěrky) vydání, ve kterém máte být uvedeni, na podatelnu MěÚ Hanušovice.

Pokud tak neučiníte, bude to chápáno jako souhlas s uveřejněním Vašeho jména a výročí v rubrice Jubilea.

Redakce Hanušovických novin

**V měsíci březnu 2004
se narodil:**
Šimon Kluga

zemřeli:
paní Eva Grosserová
a pan Jiří Sklenář

Vzpomínka

Dne 2. 5. 2004 vzpomene
1. výročí úmrtí
pana Oldřicha Vojtky.
Vzpomínají manželka a děti
s rodinami.

Posledního Kristiána uvidí Hanušovice

Na nedostatek nabídky divadelních představení si Hanušovičtí nemohou letos stěžovat. Také v květnu přichází kulturní dům se zajímavou pozvánkou. Hanušovice, jako místo pro derniéru - tedy poslední představení - si vybral nový králický Divadelní soubor Lipka. V sobotu 22. května od 19.00 hodin předvedou našemu publiku nastudování hry francouzského autora Yvana Noého „Kristián“. Od února ji zatím zhlédlo přes 800 diváků! Velmi úspěšné turné po domovském Králicku a Štítech chtějí králičtí ochotníci zakončit právě u nás.

Téma si pro svou nezapomenutelnou stejnojmennou veselohru s Oldřichem Novým vybral také prvorepublikový režisér Martin Frič. Přesto původní a v mnohém odlišný jevištní námět má co říct i dnešnímu divadelnímu divákovi, protože kdesi uvnitř každého muže dřímá jeho vlastní Kristián.

Příběh se, podobně jako na filmovém plátně, odvíjí v jednom pařížském luxusním restaurantu, kde se jednou za dva měsíce převtěljuje ministerský úředník Vincenc do role tajuplného elegána Kristiána, aby zde nejen nešetřil penězi, ale také si vyhlížel své „oběti“. Nevinný flirt s mladičkou a okouzlující Suzanne však tentokrát neskončí jen obvyklým „Zavřete oči, odcházím...“ Tentokrát nastartuje strhující události a sérii katastrof...

V režii mgr. Lubomíra Petráňka se v titulních rolích veselohry o třech dějstvích představí Arnošt Juránek a Aneta Petránková. Autorkou scény je Mgr. Kristina Brúnová.

Nechte se i vy okouzlit příběhem Kristiána a Suzanne. Máte-li rádi lehký konverzační humor a romantiku, pak vězte, že nebudete litovat svého volného času. Divadelní soubor Lipka si po mnoha úspěšných představeních svého Kristiána důstojnou diváckou kulisu jistě zaslouží.

-mach

**Vše nejlepší, hodně zdraví a rodinnou pohodu všem maminkám
k jejich svátku přeje redakce Hanušovických novin a zaměstnanci MěÚ**

Milé maminky,
k Vašemu květnovému svátku Vám přejeme hodně zdraví, spokojenosti, jarního sluníčka a radosti ze svých potomků. *MO KDU-ČSL Hanušovice*

Pozvánka

Divadelní studio Šumperk vás zve na veselou duchařskou komedii anglického dramatika Noela Cowarda Rozmarný duch, kterou zahraje **v neděli dne 16. května 2004 v Domě kultury v Hanušovicích v 18.00 hod.** V režii herce Divadla Šumperk, s. r. o. Zdeňka Stejskala se návštěvníkům představí Petra Bízová, Simona Bojková, Lucie Polišenská, Johana Jančaříková, Karolína Bendová, Jiří Tyšlic a Alexandr Stankuš.

Nenechte si ujít tuto zábavnou komedii za pouhých 30,- Kč vstupného. Určitě budete s výkony našich hereckých aktérů spokojeni. *Josef Kašpar, vedoucí DS*

Vážení spoluobčané.

Dne 8. 5. 2004 to bude již 59 roků od ukončení druhé světové války.

Byla to největší válka v dosavadních dějinách. Zúčastnilo se jí 61 států, bojovalo v ní přes 110 milionů vojáků. Ztráty na lidských životech představovaly přes 50 milionů lidí, z toho na frontách přes 27 milionů. Hmotné a kulturní škody byly nesmírné a lze je jen těžko vyčíslit.

Vážení občané – Základní organizace Komunistické strany Čech a Moravy, Český svaz bojovníků za svobodu a Klub českého pohraničí Vás zvou na vzpomínku a uctění památky padlých v boji proti německým okupantům a poděkování všem žijícím bojovníkům proti fašismu.

Vážení občané – vzpomínka k ukončení druhé světové války bude **dne 8. května v 18.00 hodin u pomníku padlých za osvobození naší vlasti v květnu 1945 vojsky východní a západní armády, včetně odboje na území protektorátu.**

Na předsevzetí obyvatel z května 1945 „**již žádné války**“ se zapomnělo.

Proto je nutné stále připomínat, jaké jsou lidské, materiální a kulturní ztráty jedinců, rodin postižených národů a států.

Vážení obyvatelé, „**lidé**“, žádáme Vás, přijďte 8. května 2004 v 18.00 hodin k pomníku padlých za naše osvobození. Přijďte svojí účastí projevit svůj názor na vedení válek a zapojení armády ČR.

Přijďte se chvilkou ticha zamyslet nad minulostí, ale hlavně nad budoucností, „**co my lidé**“ můžeme dělat, aby život v naší krásné vlasti byl bohatší, bezpečnější a hlavně „**bez válek**“.

Děkujeme Vám. Zvou pořadatelé.

Cestování po Evropě

Po delší době se podíváme do jedné ze skandinávských zemí – do Švédska a navštívíme jedno z nejkrásnějších severovýchodních měst – Göteborg (čti Jeteborg).

Podle archeologických vykopávek historikové usuzují, že zde lidé žili již před 8 tisíci lety. Údajně odtud i Vikingové vyplouvali na své loupeživé výpravy. Lödöse, jak se původně osada jmenovala, byla jedním z prvních měst ve Švédsku, záznamy o ní pocházejí již z 11. století našeho letopočtu. Prostor kolem ústí řeky Göta älv bylo důležitým centrem už ve 12. století, a protože bylo třeba chránit zemi před nájezdy Dánů, byla v deltě řeky vybudována pevnost Älvsborg.

Oficiálně založil město na místě původních osad král Gustav II. Adolf, a to přesně 4. června 1621. Hned po založení začalo jeho velké budování. Král pozval do své země holandské a dánské architekty, kteří podle odvážných plánů začali vysoušet okolní bažiny a rozvíjet město podle zásad moderní urbanistiky. Vznikala rozlehlá náměstí, rovná a široká ulice, přesně rozvržený systém vodních kanálů s častými mosty. Nezapomnělo se ani na dnes populární „životní prostředí“, a tak vznikaly nové rozlehlé zelené plochy a parky. K obraně města byl vyhlouben obranný kanál a postaveny dvě pevnosti, Kronan a Lejonat.

Další obrovský rozmach zažilo město v 18. a 19. století, kdy se stalo obchodním centrem země. Začaly se opět stavět nové domy a velké budovy, do nichž se stěhovaly významné firmy z celé Evropy. V r. 1841 zde založil Ale-

xander Kieller první loděnici, která je v současnosti jednou z největších výrobců lodí. V r. 1927 zde byl vyroben první automobil pojmenovaný Jacob, dnes světoznámá firma Volvo.

Göteborg je též velkým centrem vzdělanosti. Je zde soustředěno množství středních a vysokých škol, včetně univerzit vyhledávaných studenty z celého světa. Jenom na nich studuje 45 tisíc studentů. Sami Švédové tvrdí, že díky studentům je město nazýváno městem mladých.

Historickým centrem města je náměstí zakladatele města Gusta Adolfa – Torga, kde se mimo jiné architektonické skvosty nachází i jeho pomník (na obrázku). Návštěvníky dále zaujme stará radnice postavená v r. 1670 a odvážně architektonicky řešená nová radnice z r. 1937. Nejstarší budovou, postavenou v dánském stylu, ve městě je Kronhuset (1650), v níž byl korunován král Karel X.

Ve městě je několik desítek muzeí. Za pozornost stojí navštívit nejvíce navštěvované Městské muzeum, sídlící v budově bývalé Východoindické společnosti. Jsou zde vystaveny vzácné exponáty z doby prehistorické a vikingské.

Centrem zábavy a odpočinku je zábavní park Liseberg. Ve městě stojí od roku 1923 a je vyhledávaným místem návštěvníků z celého světa. Ročně jich zde přivítají přes tři miliony.

-hp

Toulky po okolí

V dnešním vydání a v několika dalších se podrobně podíváme na zajímavosti z historie a současnosti vodního díla – přehradní nádrže Pastviny.

Začneme ale hezky od začátku. Otázka zřízení údolní přehrady v Orlickém povodí byla sledována již v 19. století. První důležitý signál se objevil po povodni v r. 1907, kdy bylo zjištěno, že na středním Labi je řeka Orlice schopna vyvolat velkou povodeň. Téhož roku byl v Týništi nad Orlicí založen tzv. Orlický komitét, jehož úkolem bylo usilovat o postavení vodních děl k zamezení povodní. Bylo vytipováno několik dalších lokalit, kde by mělo vodní dílo stát. V září 1912 navštívil jedno z nich, obec Nekoř, ministr veřejných prací dr. Otakar Trnka a na místě přislíbil možnou podporu k výstavbě právě zde. Dne 16. března 1925 předala obec Nekoř ministru veřejných prací vlády již naší nové Československé republiky memorandum o prospěšnosti vybudování stavby v oblasti Pastvin. Poté se rozjelo velké množství jednání a důležitých porad s jediným cílem – určit lokalitu stavby, finanční zabezpečení, pracovní možnosti a jiné důležité okolnosti tak významné stavby.

Na konci všeho bylo vládou ČSR rozhodnuto. Přehrada bude stát u obce Nekoř a bude se jmenovat Pastviny. První projekt předpokládal výstavbu přehradní hráze v Nekořské soutěsce asi 1 km nad obcí Nekoř, v místech dnešní „malé přehrady“. Po provedení sondovacích prací úbočních strání se však zjistilo,

že geologické poměry v těchto místech stavbu hráze nedovolují. Daleko výhodnější místo pro stavbu hráze se našlo asi 1 km výše proti proudu řeky v tzv. Pastvinské soutěsce (Hastrmanci), kde provedené sondy měly mnohem příznivější výsledky. V roce 1928 bylo Ředitelstvím pro stavbu vodních cest celé údolí kompletně přeměřeno a následně vypracován generální projekt. Podle něho měla projektovaná nádrž zaujímat plochu Divoké Orlice a přilehlých přítoků mezi obcemi

Nekoř, Pastviny, Studená a Klášterec nad Orlicí. Maximální zátapa hlavní hráze měla mít celkovou délku 6 km, obvod zátapní čáry (délka břehů) 17 km. Obsah nádrže po největší čáru zatopení měl podle propočtů činit 11 milionů metrů krychlových vody. Hráz měla být postavena asi 1 km nad jezem mlýna v Nekoři a zátapa měla sahát téměř k silničnímu mostu v Klášterci n./O. Pod hlavní přehradní hrází byla zřízena nádrž vyrovnávací o velikosti 300 000 m³. Celkový rozpočet výloh na stavbu údolní nádrže byl předběžně propočten na 40 milionů korun. Z několika stovek položek vám připomenu jen ty zajímavé: stavba hráze – 25,320 mil. Kčs, výkup pozemků a budov k likvidaci – 5,580 mil. Kčs, stavba a položení mostů – 1,430 mil. Kčs, nepředvídané výdaje (cca 15 %) – 5,367 mil. Kčs, stavba domku pro hrázného – 168 300 Kčs.

V této kalkulaci, z neznámého důvodu, nebyly zahrnuty náklady na technologické zařízení elektrárny (generátor, turbína, čerpadlo, přírodní potrubí, apod.).

Na obrázku z 19. století je místo, kde dnes nad vodní plochou stojí velký železobetonový most.

(Pokračování příště.)

-hpm

Oznámení

Městská knihovna oznamuje všem zájemcům, že dne **18. 5. 2004** se uskuteční prodej vyřazených knih v prostorách Domu kultury Hanušovice, a to od **9 do 15.30 hod.**

Děti z Hanušovic se zapojily do dobročinné akce

Pozdrav od nás

na podporu dětského hospicu v Malejovicích.

Namalované pohlednice jsou označeny speciálním razítkem a budou Vám nabídnuty ke koupi od **18. 5. do 30. 5. 2004.**

12 nejlepších vitaminů

vitamin **B₂**

KDE JE VITAMINU NEJVÍC

Zelenina (např. fazole, špenát, kukuřice), mléko a mléčné výrobky (tvaroh, jogurt), maso, ryby, ovesné vločky, pšeničné klíčky.

JAK VITAMIN PROSPÍVÁ DUŠI

Zlepšuje náladu: při nedostatku energie a depresivních náladách pomůže vitamin B2, aby byla vaše duše zase v pořádku.

V ČEM POMÁHÁ ORGANISMU

Dodává játrům sílu: riboflavin podporuje činnost orgánu zbavujícího tělo jedů. Navíc zkrášluje pleť a postará se i o skvělé nehty.

CO SE STANE PŘI JEHO NEDOSTATKU

Denní potřeba: 1,5 až 1,7 mg (např. ve 140 g kukuřice). Symptomy nedostatku: popraskané rty, stálá únava, časté útoky migrény.

Eva Grosserová

Duha, sdružení dětí a mládeže pro volný čas, přírodu a recesi Klub mládeže Salix-SK Hanušovice

Činnost za měsíc březen 2004

V březnu vyšlo zkušebně 1. a 2. číslo našeho klubového časopisku nazvaného Pramínek. Je určen pro naše členy a jejich rodiče, ale také pro všechny správné kluky a holky. Pramínek nemůže a ani nechce konkurovat komerčním časopisům, které jsou k dostání na stáncích. Z technických důvodů je jejich počet omezen, ale v případě zájmu nás kontaktujte. Časopisek by měl vycházet jednou za měsíc, o 10-12 stranách. Příjmu pomocníky do redakční rady k vedení jednotlivých stálých rubrik.

Další významnou změnou od počátku dubna 2004 je přesun středních klubových schůzek na čtvrtek v době od 15 do 17.30 hodin. Ovšem toto zkušební opatření se může změnit, proto sledujte naši klubovou vitrínku ve městě u Čs. spořitelny v Hanušovicích.

V sobotu 6. 3. 2004 jsme uspořádali nevšední akci pro naše členy i širokou veřejnost. Konkurs na astronauta zanechal v našich chlapcích hluboké a dlouhodobé dojmy. Škoda že si zajímavé zkoušky osobních schopností nepřišel prověřit nikdo z pozvané veřejnosti (zejména zkoušky obětavosti a pití v beztlížném stavu opravdu stály za to). Celkově vyhrál Marek Fibich. Blahopřeji.

Klubáci i pozvaní hosté se také dobře bavili při luštění speciální tajenky. Po osmi různých úkolech se podařilo vylúštění nejrychleji Honzovi Czastkovi ve spolupráci s Aničkou Lacuškovou. Také blahopřeji.

Pěkného počasí v půli měsíce jsme využili k pohybovým hrám s ringo kroužkem. Ovšem ani horší počasí v jiných dnech nás nezaskočilo, neboť se děti pobavily v klubovně z velké zásoby stolních her (loto, mikádo aj.)

Ve spolupráci s ČTU oddílem Kamarádi jsme v jejich klubovnách v Šumperku uspořádali v sobotu 20. 3. 2004 další ročník naší již tradiční akce – Kuličkíady. Velký úspěch našeho klubu zaznamenal Honza Czastek. V konkurenci 22 hráčů vybojoval první místo, a byl proto slavnostně korunován na Kuličkového krále letošního ročníku. Blahopřeji. Děkuji oddílu Kamarádi z ČTU v čele s Tomášem Lešingrem za spolupráci a těším se na další společné akce.

V druhé půli měsíce jsme provedli generální úklid klubovny a chodby. A protože se děti snažily, zbyl ještě čas na několik oblíbených her jako Na čísla, Twister a Nervy.

Poslední schůzce v březnu přálo sluníčko, čehož jsme využili ke hrám venku (Na honičku se zacháncem, Na strážce, Běh pro pendrek, Na netykavku).

V měsíčním bodování jednotlivců opět vyhrál Honza Czastek. Za obětavou pomoc při turnaji v Kuličkíadě udělují pochvaly Martinu Michalčákoví, Marku Fibichovi a Honzovi Czastkovi. Posledně jmenovanému udělují pochvalu rovněž za 100% docházku za březen. Ve speciální soutěži o klubové nálepky bodovali: nálepky č. 5 a 6 Honza, nálepky č. 1 a 2 Marek a č. 1 Martin. Putovní odznak Roye má právo nosit tento měsíc Marek Fibich. Všem k dosaženým výkonům blahopřeji a věřím, že jim nadšení vydrží i nadále.

Vedoucí klubu M. Pecho

Šachové úlohy

Řešení úlohy z minulého čísla Hanušovických novin

Ve3 – Kd5

Vf6! – Jg8

Vf5 – a bílý vyhraje

Nová řešitelská soutěž

Postavení figur na šachovnici:

bílý – Kf4, Va1, Sc7

černý – Ka6, Sc4, Jf3

Bílý táhne a vyhraje.

-jk

UPOZORNĚNÍ

SOUKROMOU INZERCI je možno podávat v Hanušovických novinách **zdarma**. Inzeráty můžete předat osobně v podatelně nebo do schránky u dveří při vstupu na MěÚ Hanušovice. Inzerát musí být: čitelný, srozumitelný, seriózní, s délkou maximálně 250 znaků.

KOMERČNÍ INZERCE

Inzeráty textové

15,- Kč za řádek o 30 znacích

Inzeráty plošné

2,50 Kč za 1 cm²